

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Kraje Vysočina

Úvodní setkání pracovní skupiny KAP

Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání

OŠMS, Krajský úřad Kraje Vysočina

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kraj Vysočina

1. Představení projektu Krajský akční plán Kraje Vysočina
2. Pojetí oblasti intervence Podpora inkluze
3. Metodika rovných příležitostí ve vzdělávání a Kodex školy
4. Vybrané aspekty implementace společného vzdělávání (tematická zpráva ČŠI za 1. pololetí ŠR 2017/2018)
5. Sledování inkluzivních přístupů na úrovni školy - Model kvalitní školy
6. Mapování nastavení rovných příležitostí – analytická data
7. Příklady dobré praxe
8. **Společná diskuse platformy**

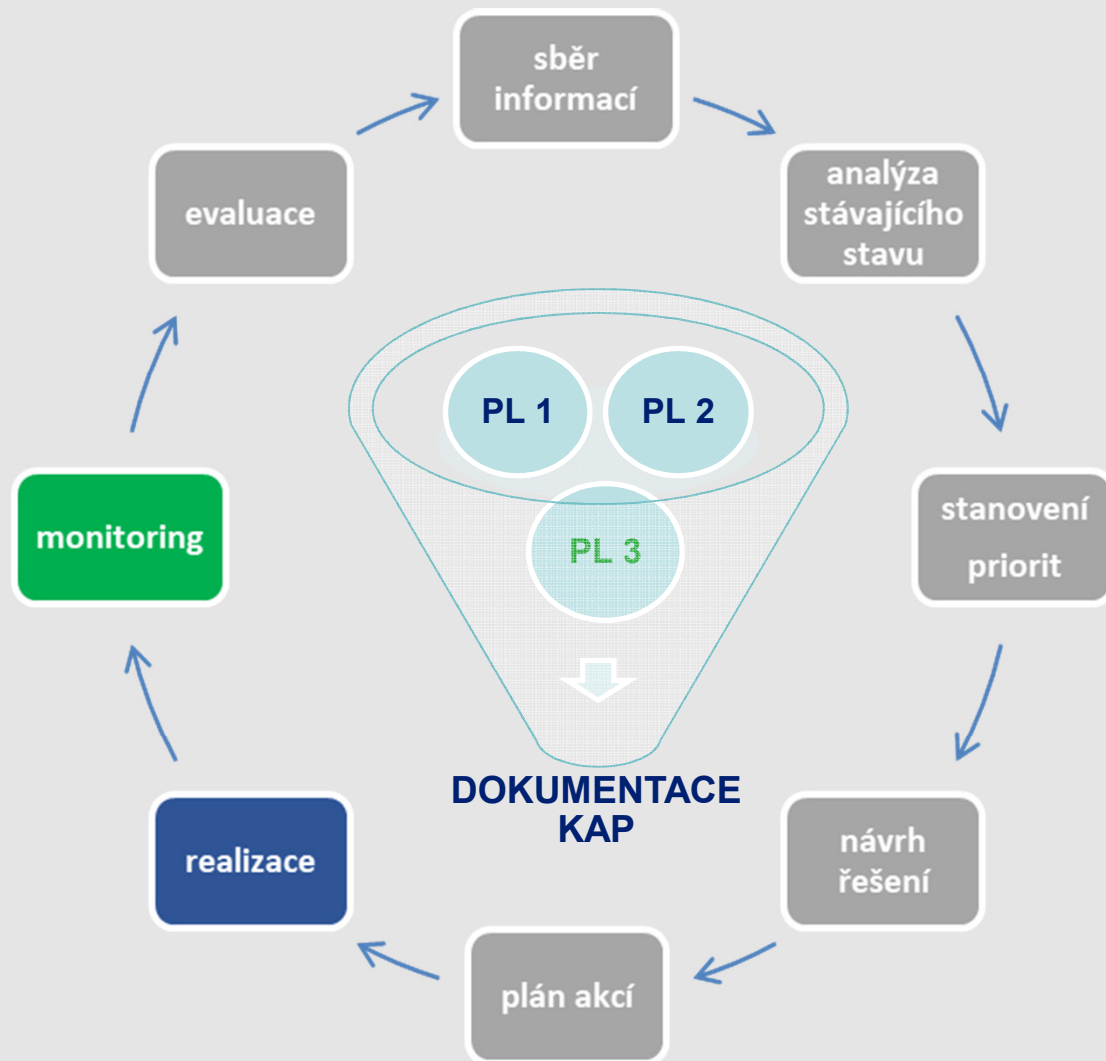
Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Kraje Vysočina

- projekt financovaný z OP VVV
- termín realizace: březen 2016 – únor 2022
- realizační tým: integrovaný do OŠMS (oddělení rozvoje vzdělávání), součástí RT odborní konzultanti, metodičky/metodici

Cíl realizace KAP

Společně se všemi relevantními aktéry v území plánovat sdílené rozvojové aktivity, které přispějí k naplnění krajských vzdělávacích strategií a lepší kvalitu vzdělávání ve školách, s důrazem na podporu řízení škol a maximální rozvoj potenciálu každého žáka.

OBECNÉ SCHÉMA AKČNÍHO PLÁNOVÁNÍ

DOKUMENTACE KAP

Povinné oblasti intervence:

1. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě
2. Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a EVVO)
3. Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů
4. Rozvoj kariérového poradenství
5. Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání
6. Podpora inkluze → PS PODPORA ROVNÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ

Nepovinné oblasti intervence:

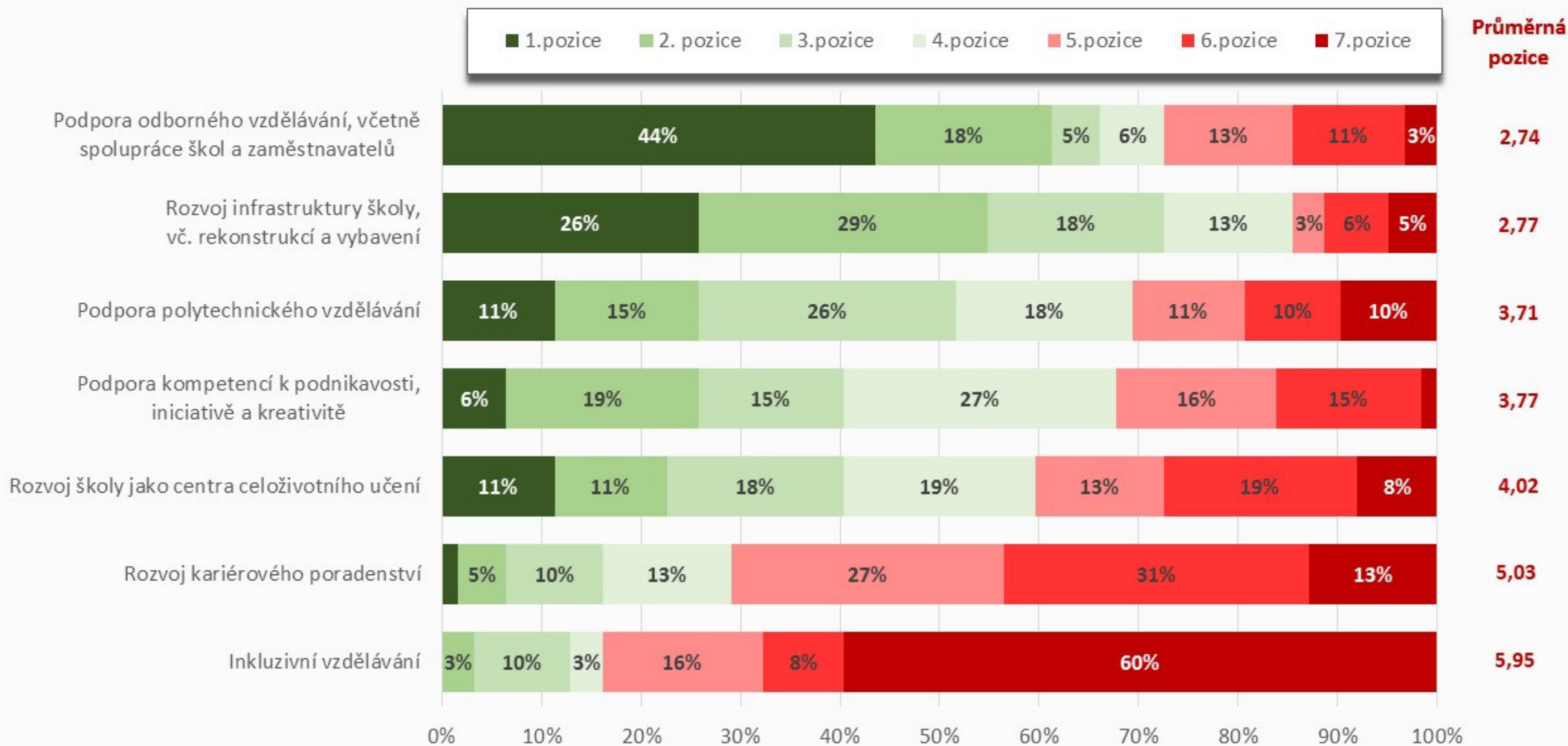
7. Rozvoj výuky cizích jazyků
8. Zvyšování ICT kompetencí (vč. podpory konektivity a bezpečného internetu)
9. Čtenářská a matematická gramotnost a obsah kurikula

Inkluzivní vzdělávání

- **vzdělávání všech dětí, žáků a studentů v běžném vzdělávacím proudu – tzv. společné vzdělávání dětí, žáků a studentů intaktních i se SVP (vč. nadaných)**
- utváří kulturu školy směrem k sociální soudržnosti, naplňuje koncept rovných příležitostí a do školního života začleňuje všechny děti a žáky s respektem k jejich individualitě a s cílenou podporou těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby (SVP)
- umožňuje dětem a žákům se SVP vzdělávání ve školách v místě bydliště, v běžných třídách společně s vrstevníky, poskytuje jim odpovídající podporu a vedení, které naplňuje jejich individuální potřeby a maximálně rozvíjí jejich potenciál
- inkluzivní škola je založena na principu respektu, participace a sounáležitosti, počítá s odlišností a přijímá ji jako dobrou zkušenost, zdroj učení a přínos pro všechny

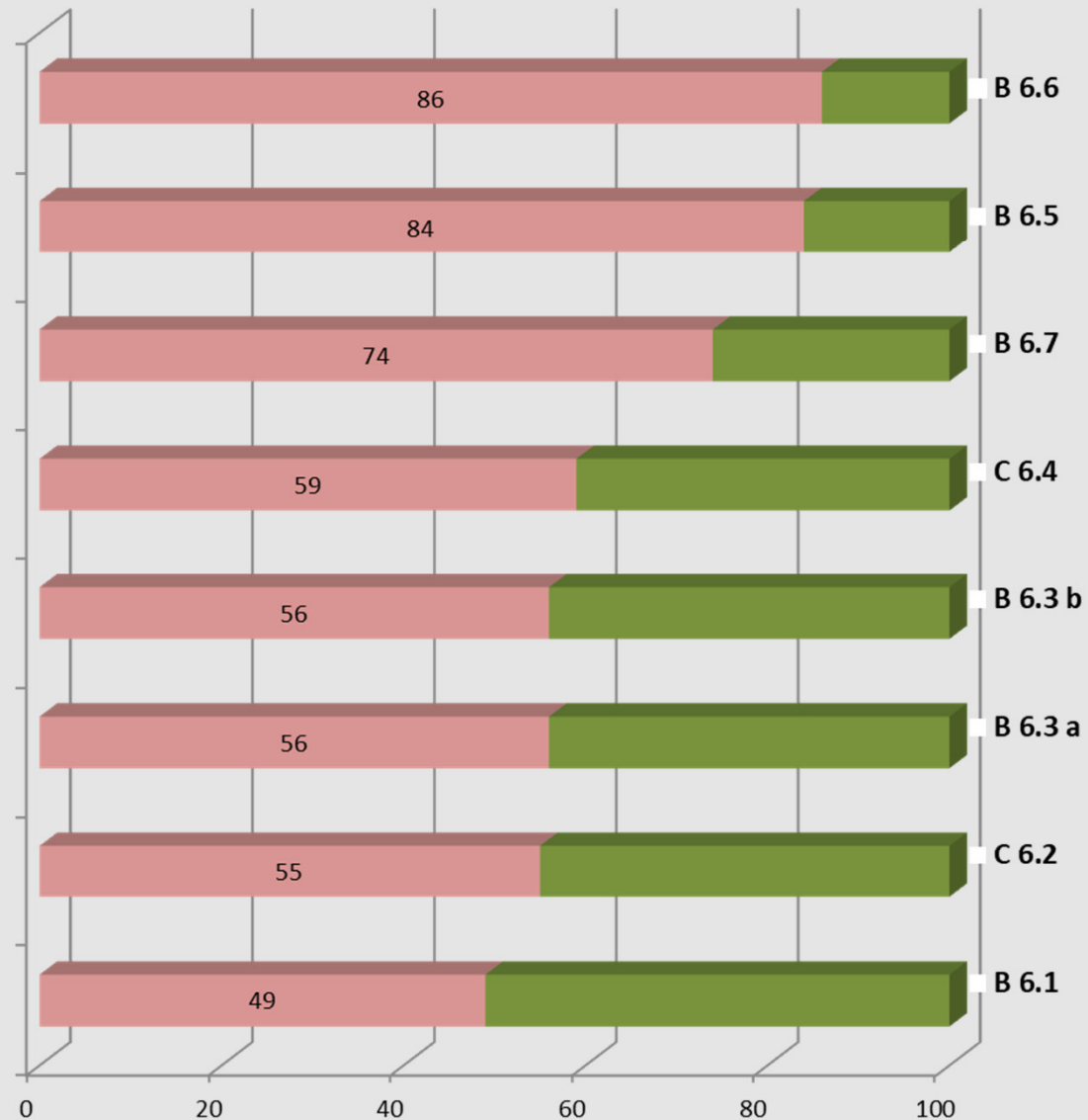
VNÍMÁNÍ DŮLEŽITOSTI OBLASTI INTERVENCE

Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán

Podíl respondentů, kteří daný problém vnímají jako aktuální (v %)

- V rámci inkluze na běžných školách není možné zajistit kvalitní vzdělávání žáků s těžkými handicapy.
- Nedostatečné personální obsazení ŠPZ odbornými pracovníky. Nedostatek PP ve školách na pozicích školních spec. pedagogů, škol. psych., AP.
- Nízká míra včasné identifikace, nesystematická podpora a nedostatek příležitostí k rozvoji a uplatnění talent. žáků v rámci běžných školních aktivit.
- Nedostatečná vzájemná spolupráce škol při přechodu žáka mezi „stupni“ vzděl.(MŠ, ZŠ a SŠ) a dále při realizaci projektů v rámci výzev v oblasti inkluze.
- Nedostatečná nabídka konkrétně (metodicky) zaměřeného DVPP v oblasti realizace „Společného vzdělávání“ a možností supervize.
- Nedostatečná metodická podpora škol a ŠPZ.
- Nedostatečné materiálně-technické zázemí škol a ŠZ pro rozvoj inkluze včetně zajištění bezbariérovosti budov.
- Nižší dostupnost středního vzdělávání pro žáky se SVP a nízká návaznost vzdělávacího systému na TP.

▪ JAK SE DAŘÍ NAPLŇOVAT PARAMETRY SPOLEČNÉHO VZDĚL. V PRAXI

➤ vyhodnocení podílu žáků se SVP

- ✓ v předškol. vzdělávání **3,9 %** z celkového počtu dětí,
- ✓ v ZŠ se dlouhodobě pohybuje okolo 11 % (ve ŠR 2017/2018 činil **11,6 %**);
- ✓ na SŠ se podíl žáků se SVP oproti předchozímu ŠR zvýšil o 1 % na **6 %**

➤ počty specializovaných pracovníků ve školách se meziročně výrazněji nezměnily (nárůst pouze podílu MŠ a ZŠ, na kterých je dostupný AP o 9,3 % v MŠ a 10,6 % v ZŠ)

➤ zaměření na problematiku práce asistentů pedagoga

➤ vyhodnocení podpůrných opatření jednotlivých stupňů (diagnostiky, přidělování, využívání, naplňování, vykazování, evidování a financování)

▪ PŘEKÁŽKY, KTERÉ ŠKOLÁM VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SVP ZTĚŽUJÍ

- zvýšená administrativní zátěž škol a ŠPZ při implementaci společného vzdělávání
- nevyhovující personální podmínky (nedostatek odborníků)

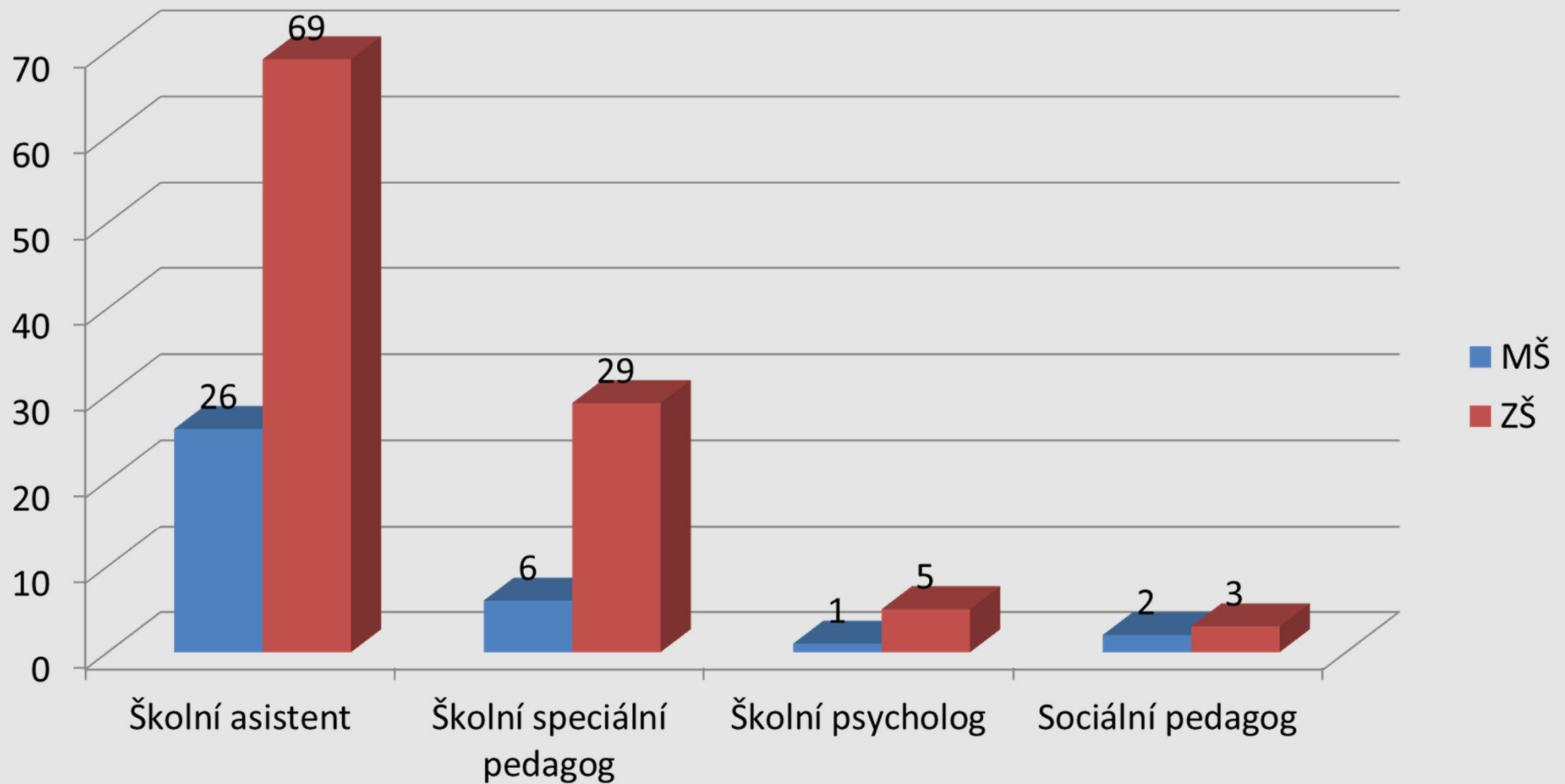
Zdroj: TZ Vybrané aspekty implementace společného vzdělávání v období 1. pololetí ŠR 2017/2018, ČŠI, březen 2018

Dostupnost specialistů a dalších osob poskytujících podporu – podíl škol (v %)

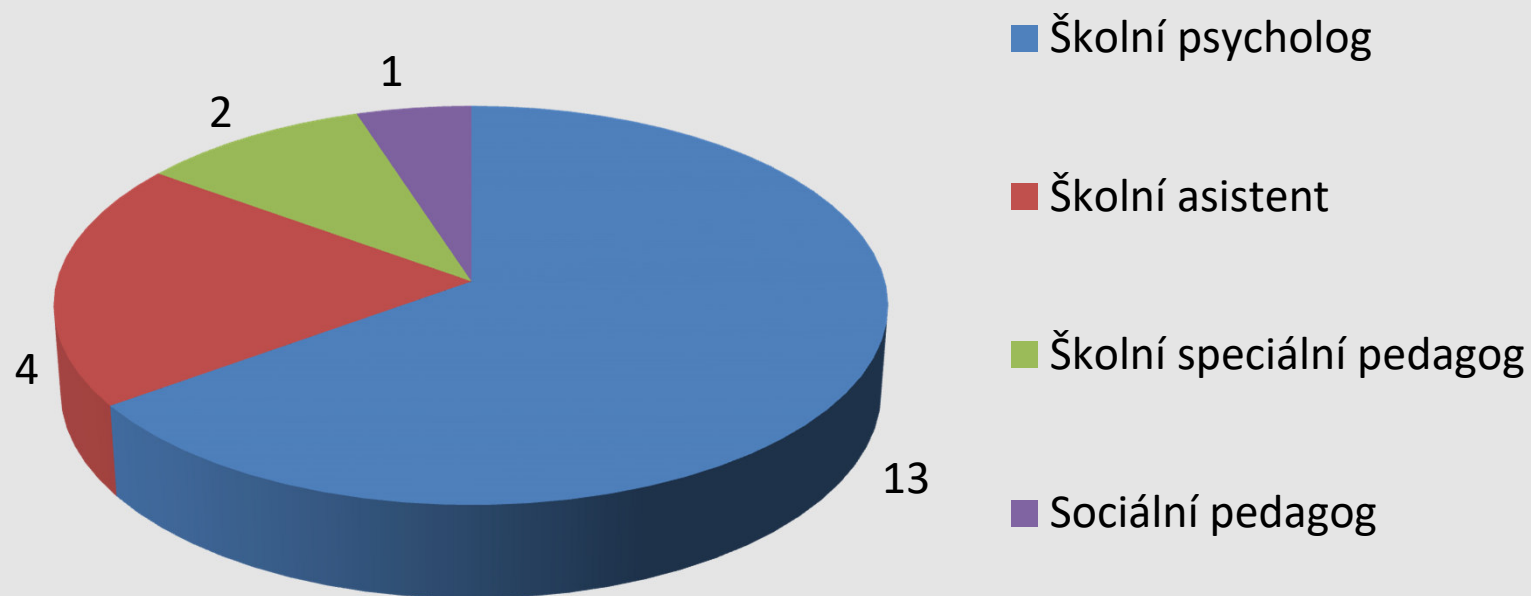
Pozice	MŠ	ZŠ	SŠ
Výchovný poradce	x	89,8	100,0
Školní metodik prevence	x	92,3	98,9
Školní speciální pedagog	5,3	24,8	10,9
Školní psycholog	1,9	20,1	20,7
Asistent pedagoga	34,8	78,9	25,0
Další os. poskytující podporu (např. osobní asistent)	x	20,4	2,2

Zdroj: Tematická zpráva ČŠI Vybrané aspekty implementace společného vzdělávání v období 1. pololetí školního roku 2017/2018, Praha, březen 2018

Šablony MŠ a ZŠ (zapojeno 269 škol) - Personální podpora

Přehled šablon SŠ (zapojeno celkem 53 škol) Personální podpora

Český vzdělávací systém zatím neumožňuje využít potenciál každého dítěte

Školám se nedaří vyrovnávat znevýhodnění způsobená domácími zázemím žáků

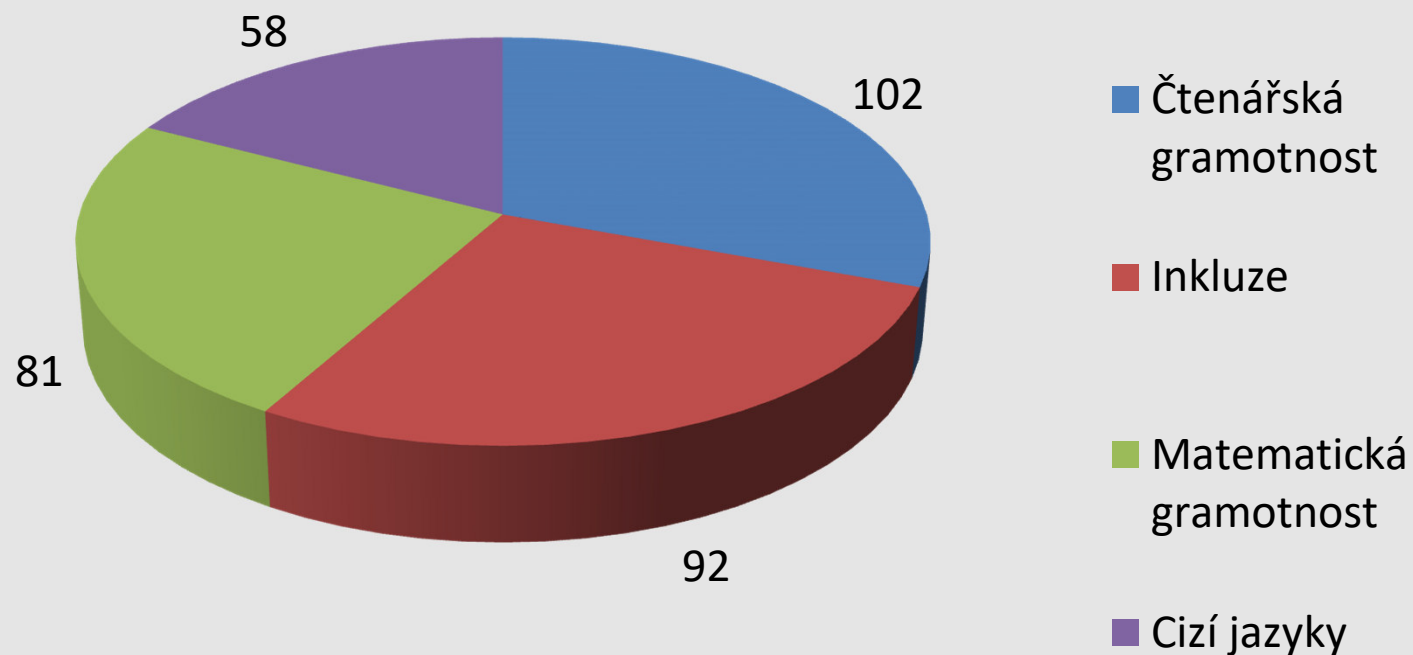
Učitelé nejsou dostatečně připraveni na vzdělávání v heterogenních kolektivech

Na školách je nedostatek specialistů

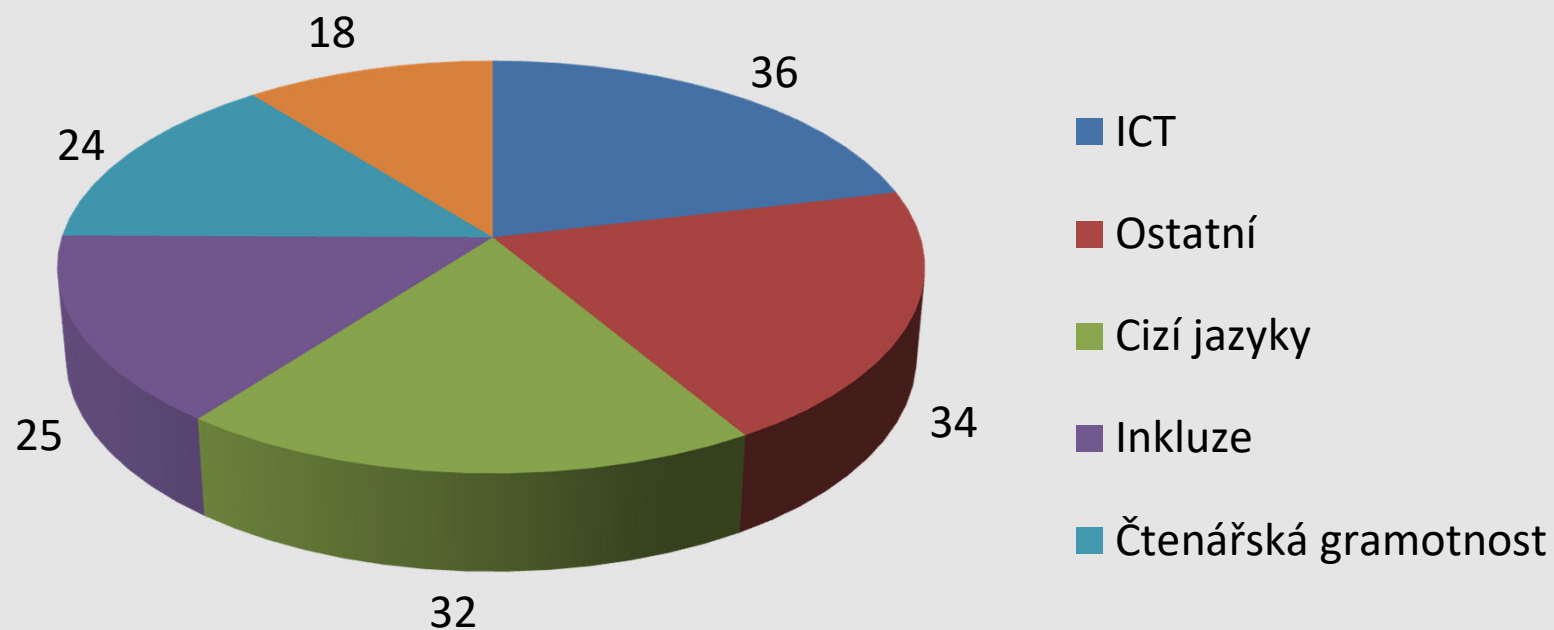
System dostatečně nepodporuje školy

Zdroj: Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2016/2017 – Výroční zpráva ČŠI, prosinec 2017

Šablony MŠ a ZŠ (zapojeno celkem 269 škol) – Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů

Přehled šablon SŠ (zapojeno celkem 53 škol)

Sledování inkluzivních přístupů na úrovni školy

- představení konceptu kvalitní školy
- popis kritérií, která sleduje a vyhodnocuje ČŠI v rámci své hospitační činnosti na školách
- zaměření na podporu žáků při vzdělávání a strategie školy k zajištění rovných příležitostí ke vzdělávání
- **PaedDr. Jaroslava Rybová**
ředitelka krajského inspektorátu Kraje Vysočina

Metodika rovných příležitostí ve vzdělávání

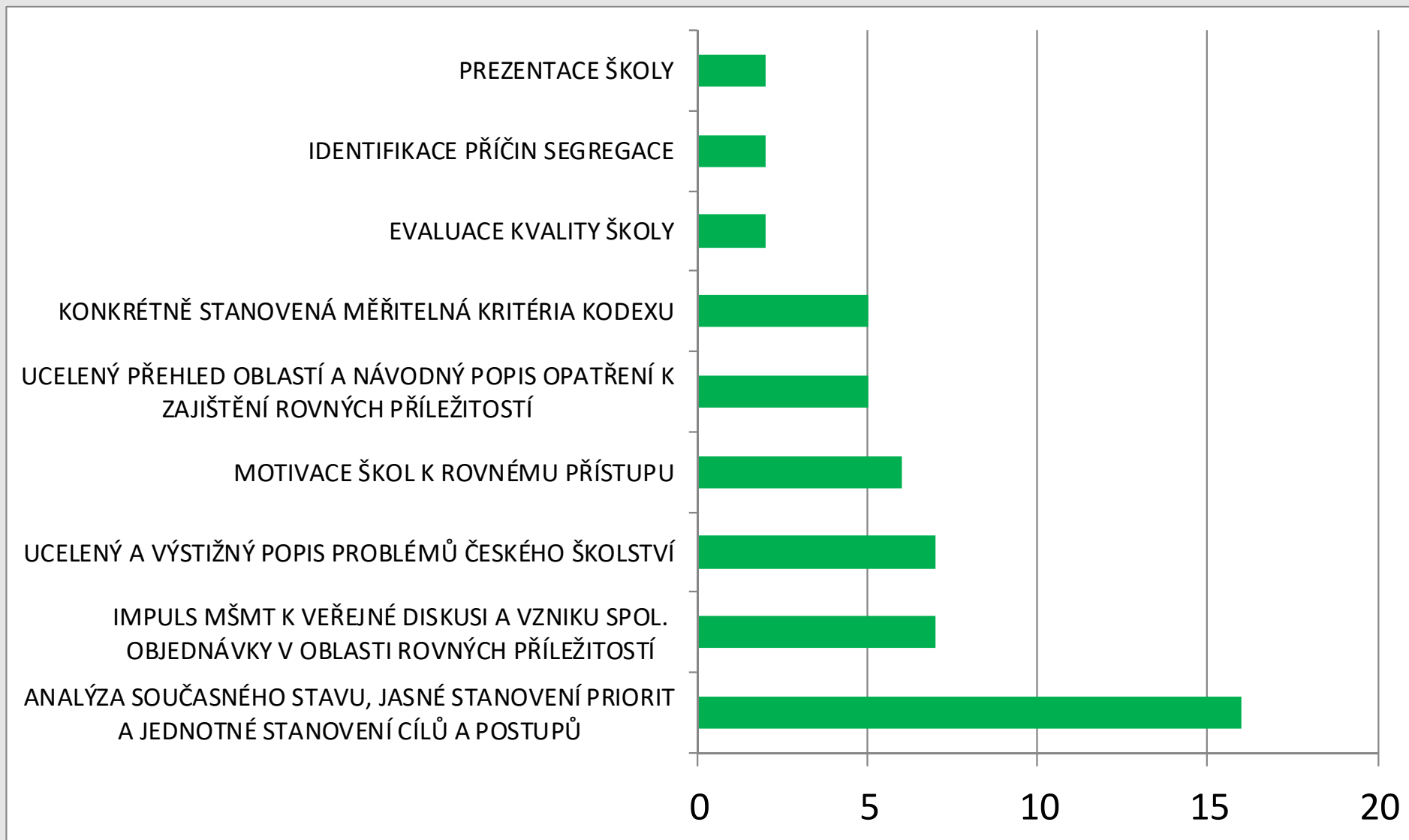
- **Zastřešující dokument pro celou prioritní osu 3 OP VVV**

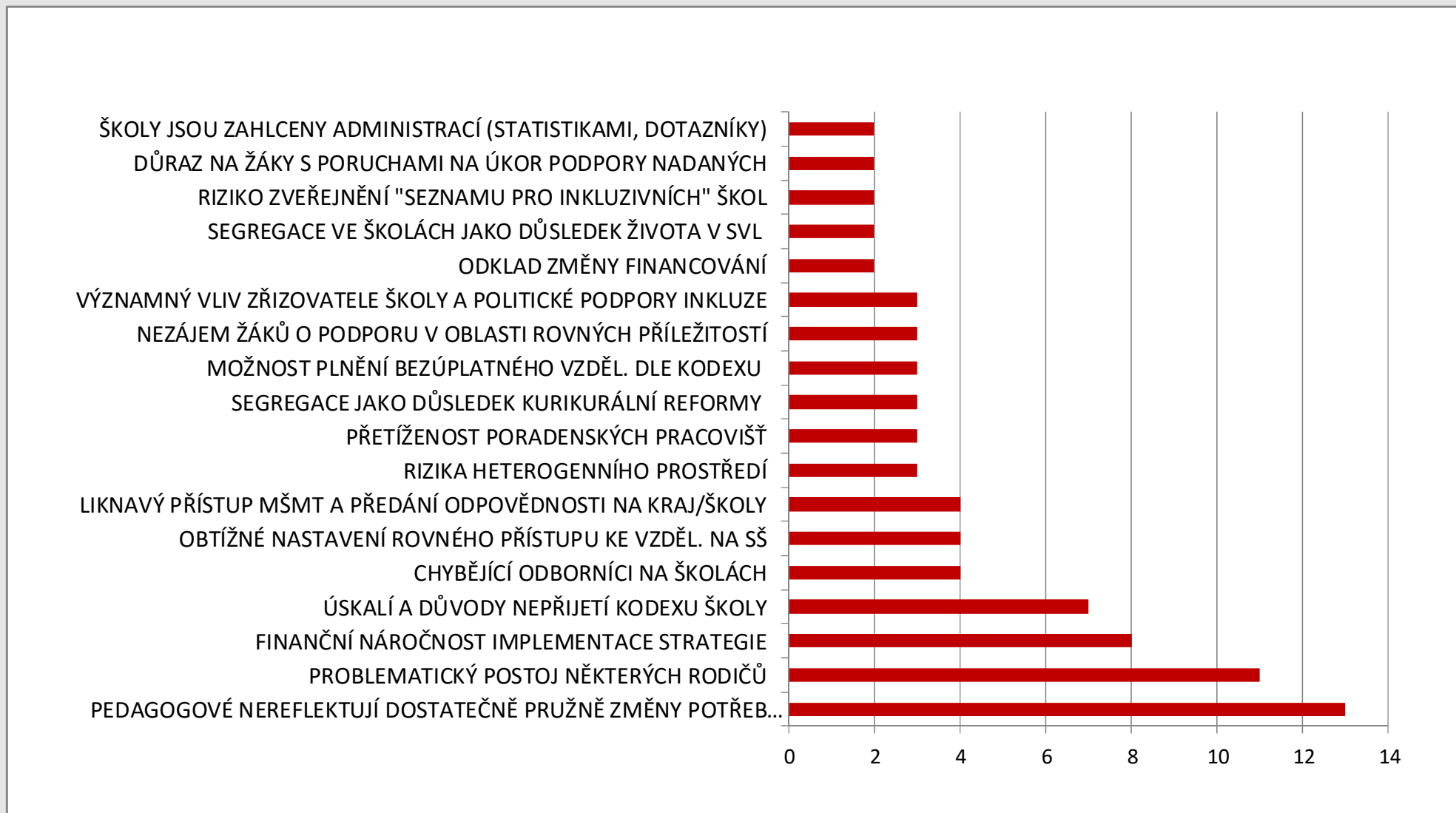
 - navazuje na revizi programového dokumentu OP VVV
 - schválila ji EK (znění již nelze připomínkovat a měnit)
 - systémové nastavení rovných příležitostí ve vzdělávání
 - příloha **Kodex školy** vychází z kritérií modelu kvalitní školy ČŠI

- **Revidované Postupy KAP stanovují nové povinnosti**

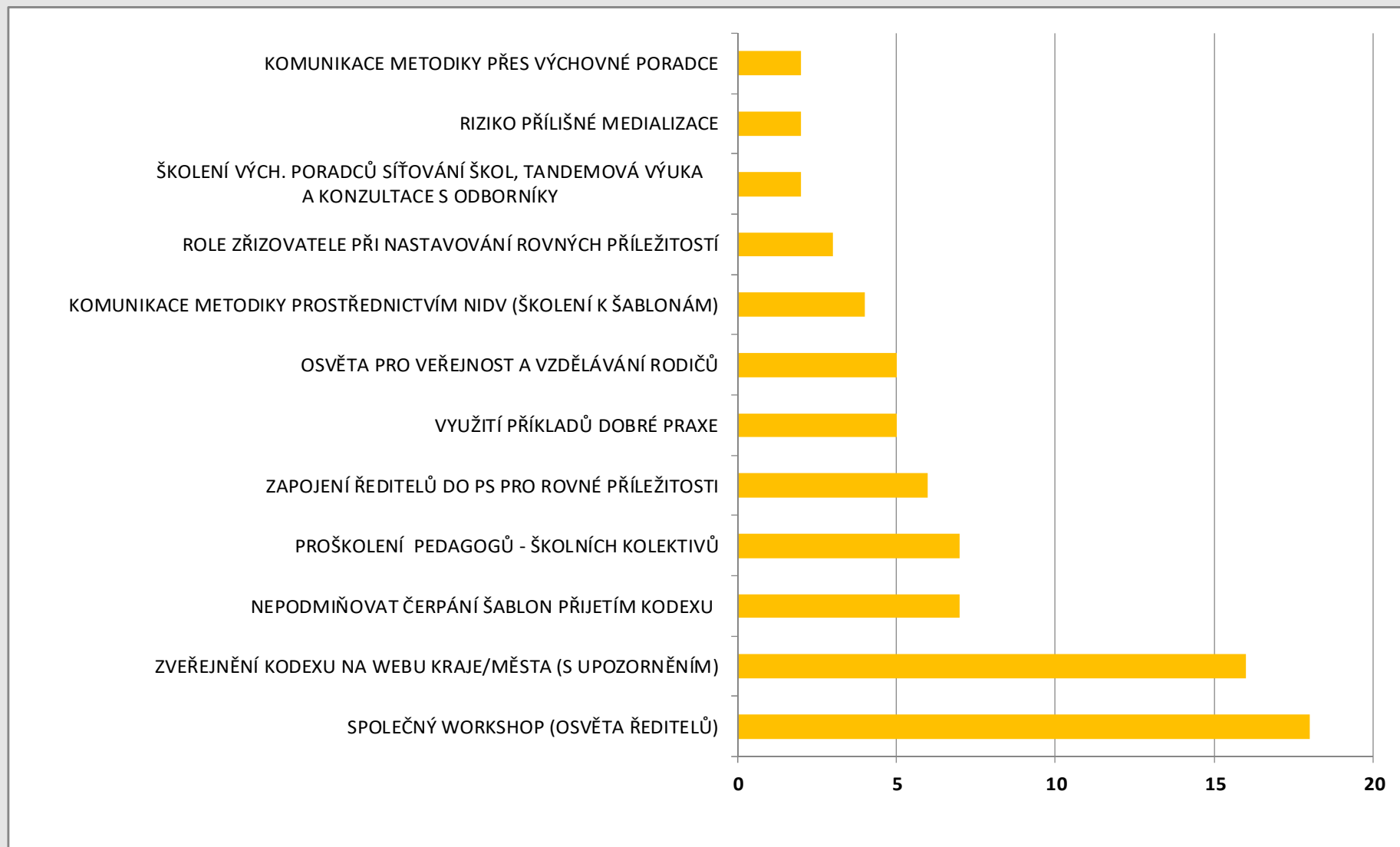
 - **Zřízení PS pro rovné příležitosti ve vzdělávání**
 - **Zpracování Školské inkluzivní koncepce kraje (I-KAP)**
 - ✓ Zmapování stavu rovných příležitostí ve školách
 - ✓ Analýza potřeb v oblasti rovných příležitostí (identifikace příčin)
 - ✓ Strategická část (návrh řešení)
 - ✓ Monitoring a vyhodnocení naplňování opatření

PŘÍNOS PODPORY ROVNÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ

KOMUNIKAČNÍ STRATEGIE

Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání

- zmapování nastavení rovných příležitostí na úrovni škol
- zmapování koncentrace ohrožených dětí a žáků a stavu segregace ve vzdělávání v kraji
- vysvětlení příčin problémů nerovnosti, selektivity a segregace
- strategické plánování řešení identifikovaných problémů, včetně aktivit k iniciaci a podpoře spolupráce vzděl., sociálních a zdravotnických služeb v zájmu dítěte/žáka
- pravidelné monitorování a hodnocení pokroku v realizaci krajské školské inkluzivní koncepce

Okruhy analytických dat a jejich zdroje

1. **přijímání dětí a žáků ke vzdělávání**
2. **inkluzivita školy** (bezbariérovost, podíl žáků se SVP a mimořádně nadaných, žáků ze socioekonomicky nebo kulturně odlišného prostředí počty odborných pracovníků)
3. **podíl žáků s potřebou podpůrných opatření** ve školách/třídách a porovnání k průměrnému podílu dětí/žáků ve školách za celé území
4. **absence** (průměrné počty ne/omluvené absence za školu)
5. **počty výchovných opatření**
6. **nákladovost** vzdělávání, volnočasových aktivit a doučování
7. **dostupnost školního stravování**
8. **školní úspěšnost žáků** (vzděl. výsledky; úspěšnost v přijímacím řízení)
9. **počty absolventů a předčasné odchody ze vzdělávání**
10. **přehled sociálních a dalších služeb pro děti, mládež a rodiče**

- **Inkluzivní vzdělávání na MŠ Žďár nad Sázavou**
- **Mgr. Táňa Zimmermannová** (Agentura pro sociální začleňování)
- **Inkluzivní vzdělávání na Základní škole a Mateřské škole Velká Losenice** - **Mgr. Marie Dobrovolná** (ředitelka školy)
- **vzdělávací cesta zajímavých osobností, pocházejících ze SVL či z rodin s nevyhovujícím socio-ekonomickým zázemím**

Jan Kudry

https://www.youtube.com/watch?v=4Pmtwjc_7pA&t=115s

Nebát se tančit

<https://www.youtube.com/watch?v=2tXelJsK1Cc&t=6s>

Josef Baláž

<https://www.youtube.com/watch?v=h0wrCo6fEhl>

1. IDENTIFIKUJTE NEJVÝZNAMNĚJŠÍ FAKTORY, KTERÉ OVLIVNILY VZDĚLÁVACÍ ŠANCE RESPONDENTA
2. POPIŠTE HLAVNÍ UZLOVÉ BODY, KTERÉ UTVÁŘELY VLASTNÍ PRŮBĚH JEHO VZDĚLÁVACÍ DRÁHY
3. KTERÉ Z TĚCHTO FAKTORŮ MŮŽE OVLIVNIT ŠKOLA A JAKÝM ZPŮSOBEM?
4. JAK LZE POMOCI ŽÁKŮM SE SVP (ZEJM. SOCIO-EKONOMICKY ZNEVÝHODNĚNÝM) V UZLOVÝCH BODECH JEJICH VZDĚLÁVACÍ DRÁHY?

Nejpodstatnější překážky praktické realizace „Společného vzdělávání“

- Společenské klima a nedostatečná informovanost veřejnosti.
- Nastavení přehledného a jasného systému (vč. financování) ze strany státu. Spolupráce 3 rezortů – MŠMT, MZ, MPSV.
- Nevyhovující stav RVP (požadavky, předměty a hod. dotace).
- Nutná změna hodnocení žáků (sumativní → formativní).
- Vysoké počty žáků ve třídách (nízká motivace, agresivita žáků).
- Přetíženost ŠPZ. Jednotný postup ŠPZ při přidělování PO.
- Zaměstnávání absolventů, kterým byla poskytována PO.
- Administrativní náročnosti celého systému "Společného vzdělávání".
- Spolupráce a otevřená komunikace školy s rodiči žáků se SVP.

Dotazy, náměty, připomínky...

Děkuji za pozornost.

Simona Špinarová

Krajský úřad Kraje Vysočina
OŠMS, Oddělení rozvoje vzdělávání

spinarova.s@kr-vysocina.cz

tel. 564 602 978